

HUNGARA VIVO

4

1978

8 Ft

Revuo de Hungara Esperanto-Asocio
Adreso: Budapeŝt
VIII. Kenyérmező u. 6. H—1081
Poŝta adreso: Budapeŝt
Pf. 193 H—1368
Aperas dumonate
XVIII. jaro 1978. Nro 4 (80)

ENHAVO

Benczik, V.: Gyula Krúdy, la brua solulo	122
Krúdy, Gy.: La heroaĵo (D-ro I. Nagy)	124
Krúdy, Gy.: La leteroj de l' poŝtestro (K. Bodó)	126
Fejes, M.: Krúdy kaj Óbuda	128
Krúdy, Gy.: Sentimentala vojaĝo	130
V. B.: Sindbad	132
Halász, Z.: Ĉapitroj el la historio de la hungara popolo 4.	134
Radó, Gy.: BABEL kiu spitas Babelon! (R-p-a)	136
Gergely, M.: Portretoj de József Szalatnyay	139
Farkas-Tatár, É.: Panoramo	140
Fenyvesi, E.: Revuo de revuoj	143
F. E.: Kultura kalejdoskopo	144
Varga-Haszonits, Zs.: Kia estas Kubo?	145
D-ro László, F.: Renaskiĝo de la lago Velencei-tó (K. Velösy)	146
Örkény, I.: Antologieto de ŝercoj tra la hungara historio (V. B.)	152
Mihalkov, G.: Eminenta perfekta lernolibro	155
Benczik, V.: Recenzoj	157
Nervi, M.: Trudherbo de espero	157
Kořinek, J.: Esceptoj en Esperanto	158
Krucenigmo	159
Leterkesto, Korespondi deziras	160

Sur la titolpaĝo: Sceno el la filmo
Sindbad. (Foto: Hungarofilm)

Ni ne rezignis...

pri la specialaj numeroj, eĉ se lastatempe ni ne trovis temojn, al kiuj estus inde dediĉi preskaŭ duonon de la pliiĝinta amplekso de nia revuo. Nun, post kelktempa paŭzo denove sekvas almenaŭ tri tiaj numeroj: ĉiĉoj ni primemoras la verkiston Gyula Krúdy, kiu naskiĝis antaŭ cent jaroj, la 21-an de oktobro 1878. Ni devas konfesi: aperigante tiun ĉi numeron iom pli frue, ni vartas la revon, ke kelkaj eksterlandaj kluboj utiligos ĝin por fari malgrandan Krúdy-vesperon okaze de la jubileo. Se tiu nia revo ie realiĝos, ni volonte ricevos informon pri tio.

Nia sekva numero estos dediĉita al la 60-a datreveno de la hungara demokratia revolucio en la jaro 1918, nomata „revolucio kun asteroj”, kaj fermos tiun ĉi unuan 240-paĝan jarkolekton en decembro speciala numero pri la Esperanta teatro.

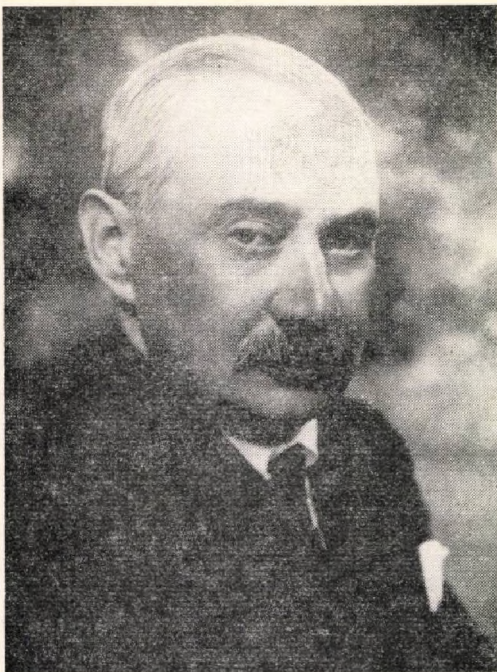
Tiu ĉi numero estas esence literatura, tamen ni pensis ankaŭ pri la legantoj, kiuj trovas la rafinitan stilon de Krúdy malfacile penetrebla. Krom la serio pri la historio de Hungario aperas ankaŭ alia kontribuaĵo pri la sama temo: antologieto de ŝercoj, speco de „apokrifa historio” pri la periodo 1875—1975. Ni ne dubas, ke ĝi ridigos ankaŭ la plimulton de niaj legantoj, tiel same, kiel ĝi ridigis nin.

Meritas atenton ankaŭ la artikolo de György Radó, ĉefredaktoro de la revuo *Babel*, organo de FIT (Federacio Internacia de Tradukistoj). Estas al ni agrable akcepti tiel eminentan gaston sur niaj paĝoj, tiom pli, ke s-ro Radó jam delonge faras ĉion eblan por la popularigo de Esperanto en sia medio. Cetere, li esprimis sian pretecon aperigi kontribuaĵojn pri la problemoj de la esperanta tradukado en sia revuo.

Kiuj partoprenis la Festivalon en Havano — kaj ankaŭ tiuj, kiuj ne povis vojaĝi tien — certe volonte legos pri la temo *Kia estas Kubo?* Se jes, foliumu ĝis la paĝo 145. La eseeto *Esceptoj en Esperanto* de J. Kořinek verŝajne interesos ne nur lingvistojn.

Alvenis aŭtuno, kaj ankaŭ la tempo, kiam niaj perantoj — precipe ŝtataj gazet-importaj firmaoj — akceptas reabonojn por 1979. Ni esperas, ke malgraŭ la iom kaprica aperritmo ĉijare, ni ne perdis la fidon de niaj legantoj, kaj ili ĉiuj reabonos nian revuon. Eĉ, ni volus turni vin al ĉiuj: ĉu ne estus eble varbi nur unu novan abonanton por 1979?

Nia redakcio decidis malfermi malgrandan varb-konkurson. Por partopreni en ĝi vi bezonas varbi minimume unu novan abonanton (kiu ne abonis nian revuon dum 1977 kaj 1978), kaj sendi al ni la nomon kaj adreson de la varbito. (Kompreneble, ne forgesu sendi ankaŭ vian propran nomon kaj adreson!) Inter la varbintoj ni lotumos valorajn libropremiojn, kaj la nomojn de la plej sukcesaj varbintoj ni aperigos sur la paĝoj de HV. La limdato de la konkurso estas 1978-12-31. Varbintoj de pluraj novaj abonantoj partoprenos la lotumadon kun proporcie plurobla ŝanco. Do, ek al laboro!

Gyula Krúdy. la brua solulo

Gyula Krúdy (pron.: dju!la kru:ldi) estas eble la plej soleca figuro de la hungara literaturo, malgraŭ tio, ke li ne vivis ermite: en la zenito de lia kariero kafejoj kaj bordelaj diboĉadoj, sukcesaj dueloj kaj bruaj skandaloj turnis al li la atenton eĉ de tiuj homoj, kiuj neniam foruzis tempon por legado de libroj.

Kvankam en malpli vasta rondo, famigis lian nomon ankaŭ liaj verkoj, almenaŭ en la unuaj jardekoj de nia jarcento. En tiu periodo li havas sukcesojn samtempe eĉ la kritiko kaj publiko, la eldonistoj vetkuras por liaj verkoj, kies melankolie ŝveba etoso klare apartigas lin de ĉiuj hungaraj verkistoj.

Li naskiĝis la 21-an de oktobro 1878 en la nord-orienta provinco Nyírség (njí:rše:g), eble la plej malriĉa regiono de Hungario, kiu post jaro, en 1879, donas al la lando alian grandan prozverkiston: Zsigmond Móricz (jilgmond mo:ric). Li devenas el malriĉiginta nobela familio: lia patro estas advokato, kiu ekstravagance edzinigas manlaboristinojn.

INTER INFLUOJ

Krúdy havas nur dek ses jarojn, kiam ĵurnalo en Debrecen invitas lin fariĝi konstanta kunlaboranto, kaj jam du jarojn poste ni renkontas lin en Budapeŝto. Lia unua libroforma verko — la novelaro *La nesto estas malplena* — aperas en 1897. Li laboras multege, kaj lia produktado estas konsterne granda: ĉiujare li eldonas 3—4 librojn, foje eĉ pli. Dum sia 35-jara kariero

li verkis pli ol sesdek romanojn, preskaŭ trimil rakontojn, kvar teatraĵojn kaj nekalkuleble multajn felietonojn, artikolojn.

En siaj unuaj verkoj (*Juneco*, 1899; *Tristaj fabeloj de la gaja homo*, 1900) li sekvas la vojon de la hungara romantiko, precipe de Mór Jókai (jo:kai) kaj Mikszáth (milksa:t). Poste vekigis en li certa — ne tre profunda — socikritika inklino, kaj oni sentas en kelkaj liaj verkoj (ĉefe en *La orminejo*, 1901) influon de Zola. Sed li ne povas plu iri tiun vojon, ja tio postulus de li konsekvencon kaj senindulgan elpaŝon kontraŭ sia propra socia klaso, la ĝentrioj*.

Li trovas sian veran propran tonon ĉirkaŭ la jaro 1910. Li priskribas la dekadencan atmosferon de la jarcent-komenca Hungario, sed en liaj verkoj dominas ne socikritiko. Li volas kiel eble plej intime identiĝi kun la „herooj” de tiu mondo, kun la ĝentrioj, perdintaj ĉian perspektivon, vivantaj fakte en siaj rememoroj kaj sopiradoj. Tiu identiĝo ebligas al li majstre rekrei tiun ŝveban revomondon,

kiun fakte ni povas koni nur nure el liaj verkoj: aliaj verkistoj (Mikszáth kaj Móricz) rigardis ĝin ĉiam supraĵe aŭ de ekstere, ĉu kun ioma simpatio, ĉu kruele vipante ĝin.

SINDBAD

La identiĝo baldaŭ kondukas al kreo de figuroj, en kiuj la verkisto fakte priskribas sin mem. Inter tiuj „samuloj” la plej komplekse kaj nuancriĉe prezentita karaktero estas sendube *Sindbad*, la aventurema naviganto de *Mil kaj unu noktoj*. Per la flugiloj de la fantazio *Sindbad* portas la legantojn al regionoj de la senlima interna mondo de la homo, kiujn neniu hungara verkisto antaŭ kaj post Krúdy sukcesis penetri. La du ĉefaj *Sindbad*-verkoj — *La junaĝo de Sindbad* (1911) kaj *La vojaĝoj de Sindbad* (1912) — ĝis nun restis unikaj pecoj de la hungara prozo.

Sindbad preferas la mondon de la provincaj nobeldomoj; la alia samulo, Kazimiro *Rezeda* vojaĝas tra Budapeŝto per *La*

* Per angladevena vorto oni nomis tiel la hungarajn nobelojn, kiuj sekve de la kapitalisma evoluo malriĉiĝis, kaj vivis parazitante vivon akaparante preskaŭ ĉiujn postenojn de la ŝtata administrado.

Fiakro, karakteriza figuro de la Budapeŝtaj stratoj en la tempo de Krúdy

ruĝa diligenco (1913). La ĉefa virto kaj valoro de tiuj verkoj estas la majstra envortigo de sopiraj rememoroj, flugemaj etosoj kaj bele-dolore tristaj plezuroj. Dum la jaroj de la mondmilito Krúdy daŭre priverkas en pluraj libroj la trovitan temon, por fuĝi antaŭ la kruele sanga realo. Al tiu ĉi periodo apartenas ankaŭ la verkoj *Premio de sinjorinoj* kaj *Kap-al-tere*, aperintaj en 1919.

LA REVOMONDO KREVIS

La revoluciaj eventoj en la jaroj 1918—1919 revekas en li la socian interesigon, kaj kun nedubebla simpatio li sekvas la disvolviĝon de la revolucio. Pro tio en la jaroj de la blanka teroro (1919—1921) li havas malagrablaĵojn ĉe la aŭtoritatoj. Krúdy denove perdas ĉian perspektivon, kaj la kruda socia realo senigas lin ankaŭ je la pli frue ame priskribita revomondo.

Dum la lasta jardeko de sia vivo li turnas sin al historiaj temoj. Liaj plej sukcesaj verkoj estas *Sep strigoj* (1922) kaj *Tri reĝoj* (1926—1930). En tiuj verkoj lia vidmaniero kaj stilo fariĝas pli realisma, sobra, sed ĝi

ankaŭ perdas tiun aromon, kiu faris ĝin tute unika.

Li ne plu kapablas refariĝi populara verkisto, konstante premas lin financaj problemoj. La lastajn jarojn de sia vivo li pasigas jam en malriĉa loĝejo de la periferia urboparto Óbuda, kies atmosferon li ĉiam multe ŝatis, sed nun ĝi tamen fariĝis por li ankaŭ simbolo de kariera malsukcesoj.

Li mortis la 12-an de majo 1933. La sorto zorgis, ke eĉ liaj lastaj tagoj ne estu trankvilaj. Pro nepago de la luprezo oni alvokas lin foriri el la loĝejo la 1-an de majo. La Elektrokompagnio ĉesas liveri kurenton, la lastajn verkojn li surpaperigas ĉe kandellumo. La 11-an de majo — unu tagon antaŭ la morto — la registara ĉefo de la gazetarokas lin al si, kaj informas: Krúdy agis malinde al patrioto, verkante artikolon por hungarlingva gazeto, eldonita en la urbo Prago.

Ĉe lia entombigo estis reprezentita neniu oficiala instanco.

La socie orientita hungara literaturhistorio longe konsideris la verkaron de Krúdy duagrada ja Krúdy ne formas parton de la ĉefa, politikema fluo de la nacia literaturo. Nur dum la lasta jardeko oni komencis studi pli nuancite lian prozon, konsistantan el sorĉe kunfanditaj elementoj de revo kaj realo, pasinto kaj nuntempo, poezieco kaj vizioj, kaj oni trovis, ke ĝi estas unu el la plej suverenaj kreaĵoj de la hungara literaturo.

LI ANTICIPIS PROUST-ON

Per la rememoroj, tempo-manipulo — iasenca „melodiigo” de la tempo —, per la interna monologo kaj la enpenetro en la misterajn regionojn de la homa animo Krúdy sekvis la vojojn de la moderna Eŭropa prozo, kiujn hungaraj verkistoj povis suriri nek antaŭ li, nek post li. Certagrade li anticipis eĉ la akirojn de Proust. Parenkas en la verkaro de Proust kaj Krúdy

la nostalgio al la pasinteco, la lirika saturiteco, la aŭdacaj asociigoj kaj ankaŭ la ignoro de sociaj vidpunktoj; sed troviĝas ankaŭ diferencoj. Proust prilaboras vivmaterialon grandburĝan — la mondo prezentita de Krúdy estas esence feŭda. Dum Proust kreas konscie, ĉe li eĉ la pensĉifonoj de la rememorado havas strikte difinitan funkcion en la strukturo de la tuta verko, Krúdy verkas pli spontanee, lia prezentmaniero surhavas la stampon de la impresismo, kaj certagrade de la simbolismo.

La liberaj asociigoj, la libera manipulado per la tempo, kunfando de fantaziaj bildoj — ĉiujn ĉi metodojn de la moderna prozverkado hejmgis en la hungara literaturo Gyula Krúdy, malgraŭ tio, ke li ne estis ĉasanto de ekstravagancaj novaj manieroj. „Mi naskiĝis verkisto, nenio alia” — li skribis nelonge antaŭ la morto. Jes, li estis *nur* tio. Eble la plej granda hungara verkisto en la unua duono de nia jarcento.

Vilmos Benczik

Krúdy en la lastaj vivojaroj loĝis en malnova domo en Óbuda. — La verkisto babilante kun najbara metiisto

Ilustração de István Fejes

Krúdy kaj Óbuda

— en la spegulo de faktoj kaj legendoj

Estante preskaŭ samaĝaj, Budapeŝto, kreita en la jaro 1873 per unuigo de ĝis tiam apartaj urboj: Pest, Buda kaj Óbuda; kaj la verkisto Gyula Krúdy, naskita kvin jarojn poste, baldaŭ trovis unu la alian, kaj iliaj nomoj fariĝis nedisigeble kunligitaj. Persistas ankaŭ asertoj pri intima inklino, prefero de la verkisto al la laste menciita urboparto: Óbuda.

Cu pravas tiuj asertoj, ĉu la loĝantoj de Óbuda rajte rigardas sia propra poeto Gyula Krúdy? Per kio Óbuda sukcesis ligi lin al si? Ĝen la demandoj, por kiuj mi serĉis respondon antaŭ ĉio en lia verkaro, tamen ne neglektante ankaŭ la certe ne senbazajn legendojn kaj anekdotojn.

Naskita en la centro de la orient-hungarlanda regiono *Nyírség*, la juna Krúdy post dekok jaroj, pasigitaj province, venas al la ĉefurbo. Plena de ambicioj, kaj neniam hezitanta konfesi, ke li venis por konkeri. Tamen, ko-

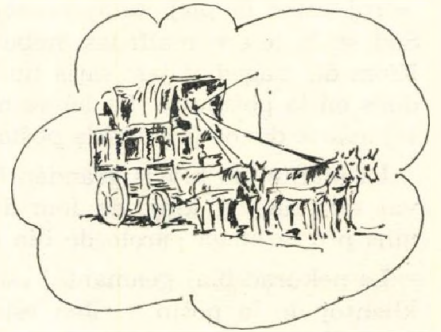
mence oni pli multe parolis pri lia vivo, ol pri liaj verkoj. Kvan- kam la juna ĵurnalisto kaj beletristo laboris senĉese en literatura kampo, komence li antaŭ ĉio nur *vivis* en Budapeŝto. La kutiman, la karakter-detruan, anim-venenan vivon de ĵurnalistoj, kaj malgraŭ tio, ke li rekonis koruptecon kaj senmora- lecon, danĝeran al la korpa kaj spirita sano karakteron de tiu vivo, tamen li travivas ĝin, eĉ kelkfoje akrigante la situacion ĝis skandalaj diboĉoj, dueloj ktp. Tiele li *vivis*, sed antaŭ ĉio observis, por poste priskribi tiun vivon.

Li loĝas kelktempe preskaŭ en ĉiu urboparto, kaj baldaŭ ek- konas krom redaktoj kaj teat- roj ankaŭ kafejojn, drinkejojn, hipodromojn, salonojn de aris- tokratoj kaj de literaturemaj damoj same, kiel bordelojn kaj kartludejojn de flankstratoj.

Kaj la freŝe akiritaj ĉefurbaj impresoj, kaj ankaŭ la ĉefurbo mem komencas aperi en liaj verkoj kiel fono. Scenejo por la agado de lia romano *Orminejo* (1901) jam estas Budapeŝto, kaj ĝin sekvas pluraj verkoj, priskribantaj denove provincajn temojn. Nur en la antaŭmilita jaro aperas *La ruĝa diligenco*, kiu laŭ la intencoj de la aŭtoro mem celis esti ne malpli ol — laŭ la modelo de Thackeray — la Budapeŝta Foiro.

En tiu lasta verko jam palpeble sentebles la fono: pompo kaj mizero, ombroj kaj lumoj de Budapeŝto.

La „ruĝa diligenco” de Krúdy ofte veturas al Óbuda. Ni ankaŭ sidu en ĝi kaj kunveturu.

La urbo, komponita en la pejzaĝon, situanta inter la Danuba bordo kaj Buda-montoj, pro siaj geografiaj situo kaj natura beleco estas konstanta loĝloko jam de dumil jaroj. Pri tio aludas ankaŭ ĝia nomo: *Ó-buda* („Malnova Buda”). La iama centro de la romia provinco Suba Panonio estis preferata ankaŭ de la homoj de pli postaj epokoj.

Tamen prirabita kaj turmentita dum la turka okupado — ĝi preskaŭ senpopoliĝis. Por refunkciigi la normalan vivon kaj produktadon estis alvokitaj germanaj familioj, plejparte kamparanoj. La loĝantaro kulturas teron, precipe vinberojn sur montetoj, ekfloras ankaŭ vendado de vino, multiĝas drinkejoj, gastejoj, vinkeloj, kaj formiĝas merkato ankaŭ por aliaj agraraj varoj. Aldone al la tradicia brik-produktado, juna tekstilmetiisto, germano Goldberger

fondas fabrikon, kiu poste fariĝas bazo de la tuta enlanda tekstilindustrio; kaj komence de la Danuba vaporsiptrafiko, ekfunkcias ankaŭ ŝipfabriko.

Aliĝante al la ĉefurbo, Óbuda fariĝas periferio, kaj — restas longe periferio ankaŭ laŭ figura senco. La perdo de aŭtonomio bremsis ĝian pluan evoluon (tute ĝis la nuna tempo, kiam Óbuda komencas fariĝi inda parto de la metropolo Budapeŝto, tamen konservante kiel eble plej multe el siaj ĉarmo kaj la tradicioj).

La barokan preĝejon kaj klasikisman kastelon ĉirkaŭas mallargaj stratoj, kun kadukiĝantaj domoj, kun same agoniantaj gastejetoj. Tie loĝas, aŭ tien alvenas la figuroj de Krúdy: senteatraj aktorinoj, sengazetaj ĵurnalistoj, etburĝoj, senlaboruloj kaj sentaŭguloj. Ili ĉiuj estas malriĉuloj, kaj tamen, milionuloj de tempo, kaj ĉiam io okazas al ili. Sed tamen nenio okazas, ili rakontas, fantazias, revas, songas...

Malgraŭ sia malfavora ekonomia kaj financa stato, eĉ mizero, la loĝantoj de Óbuda estas gajaj homoj, ŝatantaj amuzojn. Ja en la familiaraj drinkejoj oni vendas bonan vinon, de sub la laŭboj de bier-kioskoj ŝramli-muzikon* portas la vento, flugas la modaj kantoj *Seni Jager* kaj *Schöne Minka*; la plejparte germanlingva urbo-parto tamen havis ankaŭ hungaran teatron, kaj konstantan cirkon; dum foiroj kaj en angulo de la merkatoj ĵonglistoj,

arlekenoj kaj akrobatoj amuzas la publikon...

La romantika vivo kunfandiĝas kun mistikemo: la aŭguristinoj kaj sorĉistinoj de Óbuda estas tuturbe konataj.

Eble ĝuste manko de la intensa kapitalisma evoluo kaj ties malbonaj akcesoraĵoj kaŭzis, ke en la epoko de Krúdy ŝvebas super Óbuda iu ĉarma provinceco, kvazaŭ vilaĝa idilio. Kaj dum varmegaj someraj vesperoj tie fartas bone kaj ekskursantaj aristokratoj, kaj indiĝenaj nenihavaj etburĝoj.

Sinjoroj Rezeda kaj Sindbad — tiuj du herooj de la verkisto, multe similaj al li mem — ŝatas Óbuda-n, ofte ili revenas tien, ĉu por viziti kutiman trinkejon, restoracion, ĉu por tramangi menukarton de iu geedza festeno, aŭ simple por ripozo kaj amuziĝo.

Ankaŭ la verkisto estis ofta gasto (kaj por la lastaj tri jaroj de sia vivo ankaŭ loĝanto) de Óbuda. Ju pli li enmerĝiĝas en la vivo de la brue evoluanta metropolo, des pli li sopiras al la ĉi-tiea medio, kie ofte li trovas rifuĝejon antaŭ financaj aŭ familiaj zorgoj.

El la trinkejoj li preferis tiun de mastro Kéhli; la gajaj vagabondoj, gastamaj, saĝaj kelnero kaj ceteraj vizitantoj de Kéhli aperas ankaŭ en lia romano *Premio de sinjorinoj*. La familiara etoso de tiuj drinkejoj por multaj klientoj signifis hejmon, ripozejon, kaj por kelkaj verkistoj — kiel ankaŭ por Krúdy — metiejon.

La lastan vesperon antaŭ sia morto li gastis ĉe Kéhli, kaj portis hejmen botelon da vino, pri kiu li skribis, ke sufiĉas el ĝi tridek gutoj por iu ajn...

Faktoj, citaĵoj, pruveblaj

asertoj kaj indikoj miksiĝis en tiu ĉi artikolo kun legendoj (kiuj abunde svarmas pri Krúdy). Por iom kompletigi la bildon, staru ĉi tie fragmento el lia malfrua Sindbad-novelo.

„Sindbad ĵetiĝis al la bordo de Óbuda (ĉe la insulo de l' ŝipfabriko) kiel ŝiprompulo, kiu ne havis eblon elekti la kielon de la rifuĝo. Lia barko likis en tempesto, puŝiĝis al roko, do li kaputis sur Danubo, sukcesis savi sole sian vivon el la batalo inter la elementoj, kie ĉiumomente li povus frakasiĝi... Savinta la nuran vivon, li ĝojis eĉ pri tio, ke la sandalojn li havis ankoraŭ surpiede...

— Ja ĉiam mi volis ripozi en la tombejo de Óbuda, se jam ne estis eble pasigi la tutan vivon en tiu ĉi tre estiminda urbo. Tie mi volas pagi imposton — diris Sindbad kun elkora konvinkiĝo, ĉar post la ŝiprompo ankaŭ li ne ŝparis piajn decidojn, pere de kiuj li petis gracon por resti plu viva.”

Jen la citaĵo. Ĉu ĝi dubigas aŭ konfirmas la legendon pri lia speciala ligiĝo al Óbuda? — Ne gravas. Temas pri verkisto de eble mondliteratura signifo, iniciatinto de moderna literatura tendenco en la hungara literaturo, kaj pro tio estas interesaj pri li ĉiuj detaloj, eĉ ŝajnaj bagatelaĵoj.

* Muziko de popoleca orkestro, konsistanta el du violonoj, klarineto, gitaro, citro kaj harmoniko. (Laŭ la nomo de *Schrammel*, Viena muzikisto.)

Ilustraço de István Fejes

SINDBAD

La mara vaganto de „Mil kaj unu noktoj” preskaŭ dektri jarcentojn post la heĝiro de la Profeto reenkar-niĝis fore de l’ maro, en lando, kie ĉiuj loĝantoj estis ŝiprompuloj, eĉ tiuj, kiuj neniam alfrontis la nekonatan bluan malproksimon.

Sindbad multe alsimiliĝis al la kvieta naturo de sia nova medio, tamen lia sango ek-ekpulsis, la koro ne povis longe toleri la tedan trivialon, ĝi sopiris por sentoj belaj, noblaj, animkaresaj. Lia kaleŝo ĉiam estis ir-preta, por malrapide sed persiste travagi la grize monotonan hungaran polvo-maron, postkurante tiujn belajojn, kiuj dolcigis por li la sonĝojn dum la svene profundaj kaj longaj vintraj dormoj. Sindbad ofte sonĝis pri virinoj, plej volonte pri burĝonantaj junulinoj, puraj kaj naivaj... Sed la vivo jam instruis al li akcepti kompromisojn, kaj la grizeco de l’ vintraj tagoj pri la kapablo ĝui ankaŭ sordinitajn plezurojn. Li aŭskultis volonte la sopirajn memorojn de iamaj belulinoj, dedicante sin dum la rakontado al la palatotiklaj incitoj de majstre preparitaj supoj, rafinite spicitaj viandoj kaj superbaj saŭcoj.

Sindbad ne estis senpacienca: li ŝatis longe senti la guston de ĉio — manĝoj, trinkoj kaj virinoj.

Ciam obsedis lin la penso pri la morto, pri tiu plej granda, lasta vojaĝo. Eble pro tio vere altiris lin nur virinoj tristaj kaj maturaj, kies korpo kaj ĉeloj ankoraŭ ne perdis la ŝveligajn sukojn de l' vivo, sed jam spiris el ili la dolorige funebra incensodoro de l' forpaso. Amorante kun tiaj virinoj li havis la senton nupti bigamie kun vivo kaj morto.

Lin ravis ankaŭ misteraj kasteloj, en kiuj sub paŝoj de revenantaj spiritoj kaj fantomoj kraketis la lignoŝtuparoj ne nur nokte, sed ankaŭ dum plumbe grizaj aŭtunaj tagoj. Sindbad ofte pensis pri tio, kiel lia spirito revenados, kaj kiujn ĝi vizitos?

Kaj post multaj aventuroj, koninte mil tristajn virinojn kaj preskaŭ tiom da majstraj variantoj de l' orkolora buljono kun vermiĉeloj, tamen sen senti iam veran plenumiĝon, en iu korsufoka aŭtuna posttagmezo li ekiris la plej longan, senrevenan lastan vojaĝon. La griza hungara polvomaro restis sen naviganto.

V. B.

(Fotoj: Hungarofilm)

